

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 27 Października r. s. 1822 roku.

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 24 grudnia.

Ulański regiment Szwarzenberga, d. 15 t. m., w Prosznicy, w Morawii, kwaterze swojego sztabu, przez odprawiane nabożeństwo żałobne, którego w parady i w znakach żałoby oficerowie i żołnierze słuchali, obchodził rocznicę śmierci zmarłego ministra stanu i konferencyi, marszałka polnego, Xiążęcia Karola Schwartzenberga, dawniejszego właściciela tego regimentu.

Pamiętka w dniu 18 października 1813 roku, na wieki pamiętnego przez Mocarstwa sprzymierzone odniesionego zwycięstwa na polach Lipska, równie, jak w poprzedzających latach, uroczyste i z obrzędami religijnymi, przez różne wyznania, obchodzoną była w Pradze Czeskiej. (Po wielu miejscach w Niemczech również z uroczystością obchodzono tę rocznicę). (D. A.)

N I E M C Y.

Monachium, dnia 18 października.

Król Jmć w dzień swoich imienin (13 t. m.) dla całego wojska, od pólkownika do szeregowego, znaczne uczynił powiększenie płacy, które dla szeregowych jest 15 kr: na miesiąc.

Dnia 13 t. m. na terezyańskiej łące pod Monachium, obchodzono, jak corocznie, uroczystość gospodarstwa wiejskiego. (z gaz. berl.)

Rozniesiona pogłoska, o nowym podziale i urządzeniu królestwa bawarskiego, na wzór cesarstwa austriackiego, na gubernije i kapitanije ziemskie, zdaje się być wymysłem próżniaków (kor.ham.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 9 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Monitor tutejszy donosi, z Wiednia, iż niedługo zapewne czekać będziemy postanowień kongresu werońskiego: gdyż pod czas trzytygodniowej byt ności N. Cesarza *Alexandra* w stolicy monarchii austriackiej, wszystkie zasady ułożono.

Donosi dalej Monitor z Wiednia, iż Xiążę *Est* urhazy wyjedzie do *Neapolu*. W rozległych dobach jego było polowanie; więcej niż 800 włościa i napędzało zwierzyńce przez 2 tygodnie. Łowy trwały dni 4. Zabito 1800 zajęcy i lisów, a przeszło 400 jeleni. Xiążę zaprosił blisko 400 gości. Przypadkowo, jeden ze strzelców skaleczył lekko Hrabiego *Emeryka Esterhazego*.

Król raczył uwolnić od dalszej kary generała *Sarrazin*, skazanego wyrokiem sądu kryminalnego z dnia 22 lipca 1819 za wielożeństwo, na dożywotnie więzienie.

Lalonde, notaryusz z *Gennes* niedaleko *Saumur*, i *Baudrillet*, oba schwytani z *Bertonem*, i jako świadkowie badani, znajdują się dotąd w więzieniu w *Poitiers*; ztamtąd zaś mają być przyprowadzeni do *Saumur*, lub *Angers*, gdzie będą sądzeni.

List z *Poitiers* pod d. 6 b. m. donosi następujące szczegóły o śmierci *Bertona* i *Caffego*. W nocy z d. 4 na 5 b. m. przybył z *Paryża* goniec z zatwierdzonym wyrokiem przez sąd kassacyjny. Ledwo *Bertonowi* zaczęto go czytać, przerwał mówiąc: dobrze, dobrze, już dosyć. Obrócił się do dozorca więzienia; skarżył się, iż mu nie przysłał cyrulika do ogolenia; i nazwał go nied-

balcem i lubiącym trunki. Przyszedł potem kat, i zaczął mu ucinać włosy na tyle głowy, tudzież kołnierz u sukni. Gdy urzynał kołnierz, odezwał się *Berton*: Na co to robić! wszak możnaby i tak życie mi odebrać! Weszli później dwaj misyjonarze. *Berton* kazał im oddalić się, mówiąc: Nie potrzebuję waszej pomocy i towarzyszenia. Wiem równie dobrze, co mi macie powiedzieć. Zostali się jednak misyjonarze, i na wozie usiedli razem z *Bertonem*, jeden po prawey, a drugi po lewey stronie. Kat usiadł z tyłu. *Berton* wszedł szybko na rósztowanie; chciał mówić; lecz mu nie pozwolono. Wydał tylko okrzyk: Niech żyje Francya! Niech żyje wolność! Oba synowie jego przybyli już za późno. *Caffe* przerznawszy sobie nożem żyłę pulsową, mówiąc te słowa: Daj mi błogosławieństwo i bądź zdrów, rzucił się na ręce xiędza, który siedział przy łóżku. Sądził z początku xiądz, iż *Caffe* zemdlał, lecz wkrótce krew płynąca wyprowadziła go z błędu.

Jaglin i *Saugé* zostali straceni d. 7 b. m. w *Thouars*, dokąd zaprowadził ich oddział wojska, złożony ze 100 piechoty i tyleż prawie jazdy. Największa spokojność i cichość panowała o południu podczas egzekucyi. Nikt się z widzów nie odezwał; nie było żadnego zgłędu; nie słyszano żadnego buntowniczego okrzyku. *Jaglin* okazał wielki żal za swoją zbrodnią, i zawołał na rósztowaniu: Niech żyje Król! Przeciwnie *Sauge* wyrzekł: Niech żyje wolność! Niech żyje Rzeczpospolita!

Skoro nadeszła wiadomość, iż *Fradin*, *Ledein* i *Rigues* pozyskali ulaskawienie zapadłego podobnież wyroku śmierci, umieszczono ich razem w jednej izbie. Mają być zaprowadzeni do więzienia w *Fontevault*.

Paryż, dnia 12 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Zamki królewskie w *St. Cloud* i *Meudon* mają być nanowo wypożyczane. W ostatnim (jak słychać) mieszkać będzie przez lato Xiężna *Berry* z dziećmi swemi.

Pan *Mareuil*, poseł nasz przy dworze niderlandzkim, miał wczorą przedemszą, prywatne wysłuchanie u Króla Jmć. Po południu zaś pracował Monarcha z Hrabią *Villele*.

Madame jest jeszcze chora, i mało spała przeszedłszy nocy; lecz gorączka ustała.

Słychać o zwołaniu izby deputowanych na dzień 15 stycznia.

Niektórzy obywatele w departamencie *Sartre* twierdzą, iż Panowie *Lafayette* i *Constant* będą powtórnie obrani deputowanymi. Użyto środków, aby w departamencie *Vande* nie obrano Pana *Manuel*, choćby nawet inny jaki liberalista miał go zastąpić. Prezesami zgromadzeń wybierczych mianowano po większej części członków prawego środka izby, czyli stronników ministrowskich, a zatym nie wzmocni się, ani prawa, ani lewa strona, lecz tylko umiarkowana, co będzie szczęściem dla Francyi: obie pierwsze strony mogłyby działać z pośpiechem, ostatnia zaś postępuje zwolna.

Lubo Panowie *Lafite*, *Foy* i *Karatri* podali osobne skargi do ministra sprawiedliwości na jeneralnego prokuratora *Mangin* o potwarz, zdaje się jednak, iż wypadnie im oskarżyć go w sądzie w *Poitiers*. Pan *Constant* podał także skargę

spomnionemu ministrowi. Jenerał Foy napisał w swojej: „Nie podaję skargi, jako obwiniony deputowany, lecz jako złośliwie oczerniony, jako deputowany, człowiek i obywatel.“

Jeneralny prokurator *Mangin* spodziewa się użyć *Lalanda* i *Baudrilleta* za świadków przeciwko Panu *Lafayette* i wydziałowi kierującemu spiskami, przeciwko którym nową sprawę mieli rozpocząć. Namienił o tem w mowie swojej d. 3 września, oświadczając, iż rozmowa z *Grandmenillem* i *Boudrillem* stanowi wprawdzie dowód przeciwko *Lafayette*owi, lecz ma związek z drugim spiskiem i drugim badaniem, do czego wtedy nie sądził się jeszcze upoważnionym. Przybycie rzeczonoego jeneralnego prokuratora do tutejszej stolicy sprawiło wielkie wrażenie. Słychać, iż chce dać objaśnienia o nowej sprawie, którą myśli zacząć w *Angers* i do której ma pociągnąć pewne osoby. Nalega oraz o odmianę sędziów w kilku departamentach.

Przy zaczęciu nowego roku szkolnego, Wielki mistrz uniwersytetu tutejszego, wydał okólnik do professorów, przypominając im obowiązki ich urzędu.

W *Nantes* skazano pewnego wyrobnika na 4rotygodniowe więzienie i zapłacenie 16 fr. kary pieniężnej, za to, iż wydał okrzyk: *Niech żyje Napoleon II!*

Z powodu napadu zbrojnych hultajów na koszary żandarmów, w gminie *Ansanti* na *Korsyce*, gdy żandarmowie byli zajęci pełnieniem służby. Prefekt tameczny wydał d. 20 z. m. obwieszczenie, przypominając prawo krajowe, iż zbrojne tłumy są zakazane, i powinny być rozproszone, pod odpowiedzialnością gmin za żrządzoną szkodę.

Wyżsi oficerowie, którzy niedawno od wojska obserwacyjnego pod *Pireneami* powrócili, odebrali rozkaz udania się natychmiast do *Bajonny*, i przysposobienia się w potrzeby polowe.

Od czasu zniesienia kwarantanny na granicy hiszpańskiej, to jest, od d. 30 września, ustało zatrzymywanie ludzi i towarów, a kordon pograniczny cofnął się nieco. Wojsko obożne w wsiach między *Bajonną*, *St. Jean de Luz*, *Urraino*, *Ustariz* i *Sora*, aby w potrzebie zebrać się mogło, i dać odpor napadom z Hiszpanii. Pobiera większą płacę. Środki ostrożności używają się jeszcze względem zagranicznych okrętów przybywających z osad; hiszpańskie zaś okręty zawijają bez przeszkody do portów francuskich.

Niegdyś tak sławny jarmark w *Beaucaire* w departamencie *Gard*, dzieli teraz los jarmarków w *Lugdunie* i *Antwerpii*, to jest, zupełnie upadł.

Przed straceniem napisał *Caron* do swojej małżonki: „Opiekuj się szczególnie naszym nieśczęśliwym *Alfredem*! Zachowaj się dla niego i nie poddawaj się rozpacz. Twoje dwa ostatnie listy, biorę z sobą do grobu; będą leżeć na mojem sercu.“ Swemu obrońcy *Lichtenbergerowi* podziękował za jego gorliwość i zalecił mu, aby pozostałe po nim rzeczy oddał jego małżonce, a zaległą jego pensją, obrócił na zaspokojenie niektórych długów.

Paryż, dnia 16 października.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*.)

Xieźna *Angouleme* wkrótce zupełnie do zdrowia powróci. Wczora obchodzono uroczystość jej imienin. Poseł neapolitański i oficerowie sztabowi gwardyi mieli zaszczyt składać J. K. W. swe powinszowania.

Wczora o godzinie 3ciej z południa w kościele ewangelickim odprawił się pogrzeb zmarłego tam ministra pruskiego, Hrabiego *Goltz*, na którym znajdowali się ministrowie zagraniczni.

Sąd w *Kolmarze* d. 7 t. m., wydał rozkaz na uwięzienie Pani *Caron*, *Roger*, *Juliusza Jausand* i *Adolfa Forel* (dway ostatni z *Nancy*), którzy do spisku rozstrzelanego jenerała porucznika *Carona* są zawikłani. W przyszły poniedziałek wyrok na nich zapadnie.

W *Marsylii* codziennie się pomnaża liczba emigrantów greckich.

Mamy tu teraz znakomitego włoskiego improwizatora *P. Gestini*.

Doktor *Lisfranc* czytał na zgromadzeniu królewskiej akademii medycznej, wyborną rozprawę, w której podaje bardzo dowcipny sposób, dobywania kamienia u niewiast.

Z postanowienia wielkiego mistrza uniwersytetu, wielu professorów tutejszych kolegiów oddalono, albo od sprawowania obowiązków zawieszono. Wszyscy prawie, których los ten ugodził, są dawniejsi uczniowie szkoły normalnej.

P. Edward Peyronnet, ma być adwokatem jeneralnym, na miejscu *P. Broc*.

Policya zabrała wczorajszy numer konstytucjonisty. Miał być w nim umieszczony artykuł Xieźda *Pradta*, „*Mon Congrès?*“

W nocy z 13go na 14ty, dóm handlowy *P. Hardouin*, otrzymał gońca z *Madrytu*, który z tego miasta d. 9 wyjechał.

W okręgu *Ile Jourdain* (dep. *Gers*) umarł starzec *Dominik Espanol*, mający 108 lat.

W *Savenay* ma być wystawiony pomnik, na pamiątkę poległych tam w bitwie wandyckich, a w *Legers* na pamiątkę jenerała *Charrette*.

Margrabia *d'Héricourt* wszedł do stanu duchownego.

Temi dniami ukazało się tu tłumaczenie konstytucyi portugalskiej.

Paryż dnia 19 października.

(z *Gazety berlińskiej*)

Dnia 16 odprawiło się żałobne nabożeństwo po zmarłej Królowej *Maryi Antoinecie*.

Ma być urządzona linija telegraficzna z *Paryża* do *Bajonny* przez *Bordeaux*.

Jenerał *Wilson* otrzymał rozkaz wyjechania z *Paryża* we 24ch godzinach.

Gazety nasze nie donoszą o *P. Bowring*, i o listach wziętych przez niego z sobą do *Anglii*.

Berton, podług świadectwa wikaryusza w *Poitiers*, zakończył życie, jak na dobrego chrześcijanina przystało.

HISZPANIA.

Madryt, dnia 6 października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Władze konstytucyjne w *Katalonii* ustanowiły znaczną karę pieniężną na gminy, któreby natychmiast nie donosiły o zbliżaniu się buntowników. Gmina, w którejby strzelano do wojska konstytucyjnego ma być zrabowana, spalona i z ziemią zrównana.

Jenerał *Mina* posunął się z *Cerwera* do *Cardony*; stoi w *Calat* i zagraża *Urgelowi*. Przednia straż jego pobiła powstańców.

TURCYA.

(z *Gaz. Lwow.*) *Dostrzegacz Austriacki* z d. 22 października zawiera, co następuje: „Mamy przed sobą doniesienia z *Korfu* z d. 14, i z *Zante* d. 17 września, dające nam objaśnienie o stanie rzeczy w *Morei*, i chociaż jeszcze nie zupełnego nam użyczają światła, wszelako przy takiej trudności dostawiania nowin z *Konstantynopola*, staną się dla nas użytecznymi. Doniesienia te pochodzą od mężów, którym wszelki duch stronnictwa jest obcy, a których jest obowiązkiem z czynów, jak dalece są im wiadome, wierny zdać rachunek. Szczegół ten stosuje się do wszelkich tych doniesień, z których *Austriackiemu Dostrzegaczowi* korzystać pozwolono, a które przez słuszność, częściej przypominacby sobie należało, przy sądzeniu innych artykułów i porównaniu tychże z innymi jednostronnymi i mniej pewnymi korespondentami.“

„Podług doniesień z *Korfu*, nie podpada to żadnej wątpliwości, że *Churszyd* basza wkroczenia swego do *Morei* nie wykonał zwyczajną sobie przeczornością, atoli bardzo pospiesznie, nie dochodząc wprzód należyte, ani źródeł krajowej potęgi, ani przewidując oporu, jaki tam znajdzie. Po niespodziewanych prędkich postępach przybył do *Argos*, nie przygotowawszy ani sił zbrojnych, potrzebnych do dalszych działań, ani żywności. Skut-

kiem tego postępowania było, że tureccy wodzowie do *Koryntu* cofnąć się musieli, że przy tej okoliczności od naczelników powstańców byli napadnięci i znaczne klęski ponieśli. Turecka załoga w *Napoli di Romania* znowu sama sobie była zostawiona, i powtórnie gotową do kapitulacji.

„Wypadki te, względem których wszelako doniesienia nasze żadnych pewniejszych dat nie zawierają, miały się zdarzyć w dniach ostatnich sierpnia. Wszelako turecy zostawali ciągle w posiadłości *Koryntu*, a czując się dosyć mocnymi, każdego dnia, z tego ważnego miejsca, zacząć mogli przerwane działania.

„Dnia 13 września przybyła do *Korfu* wiadomość, że część jedna wielkiej tureckiej floty okrążała brzegi *Morei*, i że 15,000 wojska wylądowało pod *Napoli di Romania*, przez co nie tylko załoga turecka uszła czekającej ją kapitulacji, ale także w bliskości miejsca tego znajdujące się oddziały powstańców wielką ucierpiały klęskę. Wiadomości tej, którą odebrano także w *Neapolu*, a którą tam, podług godnych wiary listów, za prawdziwą mają, udzielamy umyślnie, wcale jej nie ukrywając.

„W doniesieniach z *Zante* są także opisywane zdarzenia te w *Morei*, cofające się poruszenie Turków, jego przyczyny i skutki, a chociaż z tak małemi szczegółami, jak i w onych z *Korfu*, wszelako dosyć podobnie. O stanowczey klęsce Turków nie nie wiadano w *Zante*; i owszem twierdzono tam z pewnością, że polyczki stoczone d. 6 i 9 września, ukończyły się z wielką szkodą Greków, którzy w nich utracili *Chiliarchę Petinesę* z synem jego, i do umocnionych stanowisk cofnąć się musieli. *Jussuf* basza, dowodzący główną kwaterą pod *Koryntem*, był zatrudniony sprowadzaniem żywności i ściąganiem posiłków.

„Doniesienia te wystawiają nam z resztą smutny obraz stanu tego kraju. Owi czterey naczelnicy wojskowi: *Kolokotroni*, *Ipsylanty*, *Bey Mainy* i *Crewety*, podzielili się w panowaniu; dway pierwsi panują nieograniczenie w dystryktach *Argolidy* i *Achai*, dway ostatni w dystryktach *Messenii* i *Napoli di Malwazya*. Mieszkańcy czują ucisk tej dyktatury, nie obiecując sobie z tego żadney korzyści. Jeżeli powstanie z początku w *massie*, ludu obudzało niejaki nadzieje, teraz poznaje nawet najnierozsądniejszy, że tu tylko idzie o korzyść, albo o bezpieczeństwo małej liczby wojennych awanturników, po których niczego więcej spodziewać się nie można, jak tylko niepewnego przedłużenia niedzy powszechney. Bo, ażeby nawet przy nayszybszym oporze, mieli być równi sile tureckiej, temu nikt wierzyć nie będzie; a każdy drży na te nieszczęścia, jakie jeszcze na kray spłynąć mogą przez ten przeciąg czasu, póki się ten bój nierówny nie ukończy.

„W każdym razie wojna w *Albanii* i w *Epirze*, była dla przyszłego losu półwyspu i dla wszystkich greckich krajów zdarzeniem stanowczym. W. Porta przewidywała to dosyć wczesnie, że powinno być pierwszym jej zatrudnieniem ubezpieczyć tak ważne prowincye, ten klucz do jej państw europejskich; a bądź, czyli do tego powodowaną była radami znających się na rzeczy, czyli, co jest bardziej podobnem do prawdy, pewne uczucia skłaniały ją do tego, nie wykonała wprzód wszelako żadney główney operacyi, ani przeciw *Morei*, ani przeciw *Tessalii*, póki *Ali* basza, ten niebezpieczny jej nieprzyjaciół, poskromiony nie został. Od czasu zniszczenia tego nieprzyjaciela, zostali jej wprawdzie tylko suliotowie, narod mały, niezły kray posiadający, ale nawałeczniejszy ze wszystkich tamtejszych ludów. Jeszcze za życia *Alego*, *Churszyd* basza pozyskał dla W. Porty suliotów, podwładni jego dowódcy postradali tę korzyść środkami nieroztropnemi i przemocą, a wojna wybuchnęła nanowo. Na tej zmianie pokładali nierzadziej naczelnicy powstańców swoje największe nadzieje. Lecz suliotowie musieli nareszcie uleść przemocy tureckiego oręża. Turków nanowo wygnać z *Epiru*, nie jest tak łatwe przedsięwzięcie. Od 10 września po-

wiewa bandera turecka na murach *Suli* (*). Mieszkańcy miasta tego życzyli sobie wyiść z kraju, jeżeliby im rząd angielski pozwolił osiąść na którejś z wysp *Jońskich*. Jeneral *Adams* zdawał się niechętnie umawiać z nimi względem tego, nareszcie przystał na żądanie suliotów, pozwolił im niektórym dystryktom na wyspie *Cefalonii*, posłał wiele okrętów ze zbożem na pierwsze wyżywienie wychodzących, tudzież niemało transportowych okrętów do *Prewazy*, ażeby zabrać ich rodzinę.

Z resztą w doniesieniach z *Zante*, równie jak i we wszystkich do nas doszłych, zapewniają naynezwadniey, że żadna potęga europejska nie miała żadnego, nawet najmniejszego, uczestnictwa w działaniach tureckiego wojska. Surowa i sumienna neutralność, zachowywaną jest ze wszystkich stron; oprócz tego turecy nigdy nie żądali pomocy, i byliby jej zapewne nie przyjęli z dumy i z niedowierzania. Angielskie statki, między innemi statek Vice-Konsula *Green*, wpływając do odnogi *Lepantu*, doznał w pierwszych dniach tego miesiąca pod zamkiem *Morea* niektórych nieprzyjemności; bo niechęciał się poddać pod rewizyą urzędnikom tureckim. Bandera austriacka dotąd wszędzie poważaną była, ale także nigdzie do żadney skargi nie stała się powodem.

WŁOCHY.

Od granic włoskich, dnia 8 października:
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Po długiej sprawie skazano d. 16 z. m. w *Palermie*, herszta spisku *Meccio* na śmierć, a nazajutrz rozstrzelano. Wspólników jego zaprowadzono napowrót do więzienia.

(*) *Konstytucjonista* zarzuca *Austriackiemu Dostrzegaczowi* między innemi śmiesznemi obwinieniami i to: że „1) W wiadomościach z *Suli*; 2) przeszłej zimy wspomniął o warunkach, zawartych między *Churszydem* baszą a *Suliotami*; nakoniec 3) przed 3ma miesiącami oznajmił, jakoby *Churszyd* basza miał opanować twierdzę *Suli* i przytém uczynić jeńcem jednego z wnuków *Alego*; jedna z tych wiadomości, równie jest nieudowodniona, jak i druga.

Wiadomości te, tak jedna jak i druga, były zupełnie udowodnione, i zgadzały się z sobą tak jak je donoszono, nie zaś jak je *Konstytucjonista* przeznaczył. *Suliotowie* zawarli w samej istocie (nie przeszłej zimy), lecz w dniach ostatnich *Alego* baszy, z *Churszydem* baszą zgodę korzystną, która zerwaną została po śmierci *Alego*, ponieważ wodzowie tureccy haniebnie z niektórymi znaczniejszymi *Suliotami* postępowali, niektórych nawet kazali potracić. Wszystkie sprawie greckiej przychylnie *dzienniki* wspominały wtedy z uniesieniem o odpadnięciu *Suliotów*. Późem nastąpił w czerwcu i lipcu krwawy bój o *Sulę* i (nie przed 3ma miesiącami) lecz 5 września doniosł *Dostrzegacz*, że podług wiadomości z *Korfu* z d. 13 sierpnia, wojna w *Epirze* ukończyła się poddaniem twierdzy *Suli* i poymaniem wnuka *Alego* baszy. A rzecz ta stała się do prawdy. *Suliotowie* nie kapitulowali *Churszydowi* baszy, który dawno był od nich oddalony, ale pozostaliym jego tureckim naczelnikom, ukończenie zaś tej kapitulacyi tym się jedynie zwlekło, że chcieli opuścić swoje (zupełnie zburzone) miasto i udać się do wysp *Jońskich*. W tym celu umawiano się z angielskimi urzędnikami w *Korfu*, i dopiero, gdy to przedsięwzięcie doszło do skutku, mogła turecka bandera na murach (albo ruinach) *Suli* powiewać. Trzeba być lepiej uwiadomionym, niżeli *Konstytucjonista*, ażeby przeciwnikom zadawać kłamstwo, wiedzącym i rozważającym dobrze, co piszą. (Uwaga *Dostrzegacza Austriackiego*).

Dnia 28 z. m. zawinęła do *Genui* bryganty-na *Herkules* z *Peru*. Jest to pierwszy okręt przybywający prosto na śródziemne morze z płodami dalekich tamecznych krajów.

Gazeta berlińska ze *Włoch* pod 13tym październikiem donosi:

Xiążę następcę tronu szwedzkiego, odprawiający małą podróż do *Lukki*, 4 października, kończył dalszą swą podróż z *Florencyi* do *Rzymu*. Podczas pobytu jego we *Florencyi*, wysłany z depeszami do Sztokolmu szambelan *Baron Steding*, przybył napowrót, i przywiozł zezwolenie Króla na wesele w związku małżeńskie Xiącia z Xiężniczką *Jozefiną Leuchtenberg*. Nadworny kanclerz *Hrabia Wetterstedt* i szwedzki radca stanu, mają w czasie przejazdu Xiącia przez *Monachium* formalnie o rękę Xiężniczki prosić.

D. 26 zeszłego miesiąca, Papież opuścił konsystorz daleko wcześniej, jak zwyczajnie. Zdawał się być bardzo znużonym i spracowanym. Dnia 28 dał prywatną audyencyą nowemu posłowi francuzkiemu, Xięciu *Laval-Montmorency*, którego poprzednik jego hrabia *Blacas* przedstawiał.

Król neapolitański wydał surowe prawo przeciw wszelkim zakazanym związkom. Podług tego każde utworzone towarzystwo, bądź pod jakimikolwiek warunkami odbywające swe posiedzenia, codzień lub w pewnych tylko dniach, zajmujące się przedmiotami polityki, religii lub nauk, ma być uważane, za związek zakazany, jeśli do tego nie otrzyma wyraźnego pozwolenia od władzy królowej, lub nie wypełni warunków przez nich podanych. Każde więc zakazane towarzystwo natychmiast po jego odkryciu kasuje się, główni zaś urzędnicy jako to: dyrektorowie i administratorowie, ulegają karze więzienia trzeciego stopnia i płać od 100 do 500 czer. złotych; inni zaś członkowie będą karani pierwszym stopniem kary więzienia; ktoby zaś bez pozwolenia władzy królowej dom swój takim zgromadzeniu na zbieranie się najał, karany będzie drugim stopniem kary więzienia, oprócz tego zapłaci od 50 do 200 dukatów. Wszystkie te urządzenia mają moc przez 5 lat, a w przeciągu tego czasu dotychczasowe prawa będą zawieszone. Lecz jeśli takie zakazane towarzystwo, pod przyrzeczeniem lub obowiązkiem tajemnicy zgromadzało się, i pewny rodzaj sekty, tworzyło (nazwanie jej, kształt, przedmiot i liczba jej członków, mogą być nieoznaczone). Na ten czas członkowie będą karani trzecim stopniem kary okucia w łańcuhy i zapłać 500 do 2,000 dukatów. Naczelnicy zaś, dyrektorowie, administratorowie i inni urzędnicy ukarani będą karą szubienicy, i zapłać od 1,000 do 4,000 dukatów. Ktoby zaś wiedząc znaki, karty, i xiążki takie sekty ukrywał; ulega karze wygnania z kraju. Ci, którzy wiedząc, podobne rzeczy sporządzają, sprzedają, lub rozdają, podpadają karze więzienia pierwszego stopnia. Ci znowu, coby podobnej sekcie dom swój, mieszkanie albo inne miejsce najeli, podpadają karze więzienia pierwszego stopnia i płać 100, do 500 dukatów. Jeśli by oraz byli członkami sekty, podpadają karze więzienia trzeciego stopnia i płać od 1,000 do 3,000 dukatów; lecz jeśli by to byli naczelnicy albo urzędnicy sekty, ulegają karze szubienicy i płać 1,500 do 6,000 dukatów. Wszyscy ci przestępcy poczytani będą za zbrodniów stanu, i stosownie się z nimi postąpi: sążdeni zaś będą przez komisyją wojskową.

Podług *Dostzegacza Austriackiego*, Pani *Le-tycya Bonaparte* niebezpieczną chorobą złożoną była. D. 26 wrześ. przyjęła ś. Sakrament ostatniego pomazania. Syn jej *Ludwik*, który chciał jesień w *Toskanii* przepędzić, spieszenie stamtąd zawoła-ny został.

Gazeta berlińska donosi ze *Włoch* pod 14 października: Między oczekiwanymi w *Weronie* znajduje się i *P. Baylli* zakonu maltańskiego, *Antoni Busca*, który jadąc z *Katanii*, d. 7 października przybył do *Genui*.—Xiążę następcę tronu szwedzkiego, d. 6 paździer., przybył do *Rzymu*, i

wysiadł przed pałacem *Negroni*.—Sławny naturalista, matematyk i filolog, *Venturini*, d. 10 września w *Reggio*, zakończył życie, mając wieku lat 77.

(z *Gaz. Petersburs.*) W nocy na 1szy wrześ. straszliwa burza zupełnie prawie zburzyła znakomity klasztor kapucynów w *St. Remy*, w księstwie geneueńskim.—W nocy z 6go na 7my tegoż miesiąca, *Wezuwiusz* znowu wyrzucił płomień i kamienie.

P O R T U G A L I A.

Lisbona, dnia 30 września.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Z liczby osób uwięzionych z powodu ostatnich rozruchów, 18 wypuszczono na wolność, kilku na wygnanie do odleglejszych prowincy skazano, a 7 oczekuje wyroku.

Deputowani brezylijscy, którzy konstytucji nie zaprzysięgli, dali za powód swojego oporu, przełożenie prowincyi *Bahia* stanom uczynione, a 55 stronie podpisów mające; lecz kommissya do ułożenia konstytucji dowodzi, że podpisy do przełożenia nienależą, bo jakieś nieznajome nazwiska zawierają, gdy tym czasem poprzednie przełożenie, w przeciwnym duchu czynione, przez 840 obywateli, z imienia znanych, podpisane było, i miało wszystkie dowody rzetelności.

W gazetach *Rio-Janeiro* wychodzących, czytamy postanowienie Xiącia Rejenta w d. 6 sierpnia wydane, którem wszelkie wojsko z *Portugalii* przybywające, za nieprzyjaciół poczytano. Te goż dnia ogłoszono w *Rio-Janeiro* manifest Królewicza do brezylińczyków, w którym wzywa do podania rady i działania, wszystkich mężów żądających związku politycznego z *Portugalią*, i administracyney niepodległości państw obu.

Do prawa o wolności druku uczyniły stany następujący dodatek: „Każdy, sprzedający, wydający, lub upowszechniający pisma, w krajach obcych drukowane, rządowi krajowemu uwłaszczające, nadużywa wolności druku.”

B R E Z Y L I A:

Rio-Janeiro dnia 13 sierpnia.

(z *Gazety berlińskiej*.)

Brezylia oderwała się od *Portugalii*. Dnia 1 wyszedł obszerny manifest do Narodu Brezylijskiego. gdzie Xiążę Regent wyklada powody, dla których Brezylia od *Portugalii* się odłączyła i niepodległą ogłosiła. Postępowanie Korteżów za główną przyczynę kładzie; mieniąc, że będąc tylko reprezentantami portugalskimi, samowładcami całego państwa rzeczzonego zostać chcieli. Odtąd (tak przemawia do Brezylińczyków następca tronu) stanęliście w rządzie niepodległych narodów. Osady, które męskiego wieku doszły, przestały być osadami. Naostatek według brzmienia manifestu, braterskie stosunki z *Portugalią* nie przestają. *Jan VI* ma być królem Brezylii.

W tymże samym czasie ogłoszono wyrok, w którym część manifestu powtarza się.

Dnia 3 sekretarz stanu zwołał wszystkich krajowych i obcych kupców do siebie, i żądał od nich 660,000 talarów pożyczki, która natychmiast do skutku przysła. *Lisbońscy* nawet kupcy do niej się podpisywali.

W *Fernambuko* uroczyste ogłoszono wyrok Xiącia następcy tronu, i jednogłośnie go przyjęto.

Ponieważ portugalskie wojska wcześniej stanęły, przeto brezylijska eskadra przymuszona była swoje wojska w *Alagoas*, między *Bahią* i *Fernambuko*, na ląd wysadzić. Tu połączyły się z milicyą, która *Bahię* od morza blokowała.

Dowodzi niemi generał *Lebate*, który jeszcze pod *Napoleonem* służył.

Portugalczycy ciągle jeszcze *Bahię* w ręku swym trzymają.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 23 paździer. rubel srebrny 3 rub. 78 $\frac{1}{2}$ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 71, stary r. 11 kop. 53, imperyal r. 36 kop. 72 $\frac{1}{2}$.

Wilno dnia 27 Października Roku 1822 v. s.

1. Skutkiem zaleceń Zwierzchności, Izba Skarbowa Litewsko - Grodzieńska ogłasza niniejszemi iż majątki wakujące w dołączającej się tabelli wyrażone, oddawać się będą z licytacji w dwónastoletnią arendowną dzierżawę od dnia 12 kwietnia następnego 1823 roku. Wszyscy więc życzący wziąć je w arendę, raczą przybyć do tejże Izby Skarbowej z odpowiedniami kaucjami w terminach: pierwszym 15 listopada, drugim 15 grudnia teraźniejszego, a trzecim ostatecznym 20 stycznia następnego 1823 roku. Działo się na sessyi w mieście Gubernińskim Grodzie dnia 20 października 1822 roku. Radca Izby Skarbowej Symonolewicz. Sekretarz Wydziałowy Doliński.

Tabella dóbr Skarbowych w Gubernii Litewsko-Grodzieńskiej położonych, oddających się w dwónastoletnią dzierżawę od dnia 12 kwietnia 1823 roku.

N.	Nazwiska Dóbr.	Folwarki	Woje	Liczba		Ilość Ziemi				Roczna in- trata sre- brem.		
				Dymów	Dusz pociąg- szych	Gruntu o- romego i łąk.		Lasu i za- rośli.		Rubli	Kop.	
						Włoki	Morgi	Włoki	Morgi			
w Powiecie Grodzieńskim.												
1	Koniustwo Litewskie	-	6	151	286	57	-	-	-	640	44½	
w Powiecie Lidzkim.												
2	Dzierżawa Bartoszyzki	-	1	1	5	5	6	-	-	9½	20	
3	— — — Likańce	-	-	-	-	-	4	-	1	9	-	
4	— — — Oszmianiki	-	-	-	-	-	9	-	-	25	95	
siana wo- zow 30.												
5	— — — Uholniki	-	-	-	-	-	1	4½	-	13	20	
w Powiecie Nowogródzkim.												
6	Dzierżawa Kucharzewszczyzna	-	-	-	-	-	1	23½	Las nie- wymierz.	32	-	
7	— — — Lipniski	-	-	-	-	-	1	12½	1	20½	9	
w Powiecie Wołkowyskim.												
8	Dzierżawa Menczele	-	-	-	-	-	Ziemia niewymierzona wysiewa się na niej 7 i pół beczek i ukasza się 6 wozow siana.				45	20
w Powiecie Brzeskim.												
9	Folwark Mrozowice	-	1	3	38	94	Obszerność gruntow nie jest dostatecznie wiado- ma, wysiewa się oziminy do 30 beczek i ukasza się 270 wozow siana.				1500	-
10	— — — Zamazany	-	1	1	43	151	51	10	lasu i zaro- śli na 2 i pół mili.	1275	-	
Siana 119½ wozow.												
w Powiecie Słonimskim.												
11	Jezioro Skarbowe Bobrowickie.	-	-	-	-	-	-	-	-	75	-	

Radca Izby Skarbowej Symonolewicz.
Sekretarz wydziałowy Doliński.

Wezwanie sukcesorów.

1. Szlachecka Ptu Szawel. Opieka podaje do powszechnej wiadomości, przez Gazetę Kuryera i Litt., że Tomasz Komorowski Porucz. Woysk Pol., czas długi był w obowiązkach Rachmistrza w Ekonomii Szawelskiej w folwarku Karwazy zwanym, do tejże Ekonomii należącym (który posiadał dożywotnie z daru zeszłego Xiecia Zuboffa), nieczyniąc żadnego względem swojej własności rozporządzenia, dnia 10 grudnia 1821 r. żyć przestał. Z powodu zachodzącego o sukcesyę sporu, wszelka własność rzeczonoego Komorowskiego została opisana, i pod zawiadywanie członka Opieki podaną. Stosując się zaś do praw Litewskich, wzywa Opieka sukcesorów; ażeby z dowodami, względem bliższości do otrzymania po zeszłym Tomaszu Komorowskim spadku przekonującą; w ciągu jednego roku i nie dziel sześć do niniejszej Opieki pod utratą późniejszego dochodzenia, przybywali. Marszałek Burba. Regent Franciszek Piotrowicz.

P o z e w.

1. Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowładnego Całą Rosyją etc. etc. etc.
Pozew przed Sąd Główny Litewsko-wileński 2go Departamentu ciągle sądzący się, Urodzonym Józefowi Giedyminiowi Prez. Franciszkowi Jamontowi Ziem. Janowi Nagurskiemu Grodz. Sędziom Urzędnikom ptu Szawel, uciążliwy dekret ferujący, Tomaszowi Herubowiczowi Prez., Ludwikowi Bielewiczowi Szawel., Tadeuszowi Milwidowi Telszew. Sędz. Ziem. Urzędnikom winnym okalkulowania się z administracyi dóbr Poudruwia i Nemeysk w ptcie Szawel. sytuowanych, Józefowi i Johannie z Leparskich Burniewiczom b. v. Marszałkom Szawel. debitorom, Zenonowi Burniewiczowi b. Pisarzewiczowi Grodz. Upit., Antoniemu i Julii z Burniewiczow Mikszewiczom Sęst. Gran., Franciszkowi i samey z Burniewiczow Łopacińskim Sęst. Ziem. ptu Upit., darownym pretensorom, X. Stanisławowi Kozłowskiemu, Stanisławowi Kamińskiemu Rotm., Henrykowi Bowkiewiczowi, Michałowi Ciszkiwiczowi b. ass. Sądu Niz. Ziem. Rosien., Antoniemu Zalesskiemu Por. w. pol., Stanisławi Raubie, Henrykowi Szniemanowi kupcowi nitawskiemu, X Staszkiwiczowi Marszał., Dowiatowskiemu, Barbarze

Naydowiczównie, Karolinie Szydłowskiej Rotm.; Franciszce Rewerowiczowej Chor., Annie Buywidowej, Bonifacemu Butkiewiczowi, Janowi Szemiutowi Ciwun. Retowskiemu, Janowi Antonowiczowi b. Dozorcy, Jerzemu oycowi, Józefowi Woznemu synowi Zukowski, Ildefonsowi Maliszewskiemu Porucz. w. pol., Teressie Węckowiczowej Kap. W. Ross., Kazimierzowi Bystramowi Sambel. b. dworu pol., Adamowi Korabiejewiczowi ass. Sądu Niższego Upit., Kazimierze z Koszyczów matce, Józefowi synowi Straszewiczom Marszał. Upit., Eufrozynie matce oraz jej córce Brzezińskim Skarb. z dokładem opieki, Tomaszowi i Ewie Miniatom Mał., Krzysztołowi Drowanowskiemu, Ludwikowi i Tekli z Werhelow Jasielskim, Józefowi Dowgiałowi Chor., Marcellemu i samey Sagayłom Buhalterom Kaznacystwa Szawel., X. Jerzemu Woytkiewiczowi, Kan. Zmud. Pleban. Gruzdzewskiemu, Wincentemu i samey z Zylińskich Witkiewiczom, tudzież właścicielom ekonomii Szawel. w asystencji ich Pannow Andrzejowi i Brygidzie Budginom, oraz Jerzemu Jerantowi, tudzież Starozakon., Symonowi Zelkanowiczowi Jofowi, Siruchy Josielowiczowej i Markusowi Zelmanowiczowi, niemniej sukcesorom zeszłego Stol. Kielczewskiego i właścicielom Butowtom, sukcesorom po zeszłym Tomaszu Komarowskim Poru. wojsk pol., Jerzemu Wilhelmowi Szlegerowi Doktor. Medycyny, winnemu z dóbr Poudruwia i Nemeyskz odpowiedzi pretensorom do funduszu massy Burniewiczow zbiegającym się, naostatek Teressie z Parafianowiczow matce, Józefowi synowi Szulcom Sambel. b. dworu pol., Józefowi Białozorowi Prezydentowi Sądu Gran. 3ciej instancyi, Józefowi Bielewiczowi b. Mar. Rosień, Markowi Szemiutowi Podkom. Szawel., Konstancyi Rotm. matce, Tadeuszowi Sędz. Gran. Szawel. synowi Onoszkom, Ignacemu, Antoniemu, i Michałowi Grudzińskim Dwor., Janowi Szemiutowi Ciwun., Kajetanowi Mirskiemu Sędziemu Ziem. Szawel., Andrzejowi Kaczyńskiemu Pułk. wojsk pol., Onufremu, i Antoninie z Herubowiczow Lutkiewiczom Mar. Szawel., debitorom zeszł. Leparskiego b. Sędziego Grodz. Szawel. do wykazania funduszu v. Mar. Burniewiczowej i Szymonowi Rymkiewiczowi Komor. Sąd. Gran. Szawel. podwójne solarya biorącemu, z instancyi UUr. Bogusława Białoblockiego Adwokata i Ildefonsa Demontowicza Regenta Sądu Główn. Wileńskiego wyniesiony z referencyą do dekretów Wileń. Główn. Sądu 2go Departamentu, oraz Sądu Ziem. Szawel. na dniu 9 7bra będącego roku ogłoszonego, niemniej dalszych dowodów do uwartnienia sprawy użyć się mających przyncypalnie oto: w zaprowadzonej z instancyi kredytorów z obzał. Burniewiczami b. v. Marszał. Szawel. sprawie dekretem Sądu Głównego Ziem. Wileń. 2go Departamentu 1820 r. grudnia 16 dnia zaszłym do rozbioru Sądowi Ziem. Szawel. poruczonej tak kontynuowania procesu przepisany został. Ziemstwo zaś Szawelskie odstępuje od Remissy Sądu Głównego powyżey datowanej działając, poczynił ze znacznym uszkodzeniem massy Burniewicza szybkości. Należywce polecone kalkulacyi z Urzędników obzał. Tomasza Herubowicza Prez. Ludwika Bielewicza Szawel., Tadeusza Milwida Telszew. Sędz. z rzeczy utrzymywania folwarkow Poudruwia i Nemeyskz w powiecie Szawel. położonych od daty 1820 roku 7bra 6 dnia do 1822 r. febr. 3 dnia w administracyi i używających dwie znaczne krestencye przeszło 300 purow żyta, wysiewu, oraz gotowy grosz, tudzież znaczną ruchomość różnego zwania niezdjął, z czego jakoby obliczenie nie dając stronom wiedzieć Sąd Ziem. Szawel. dnia 9 7bra 1822 r. ogłoszonym wyrokiem, nie z Urzędników lecz z podwyładania obcey osoby, którą Sąd pod własnym imieniem utrzymywał jako oficyalista dopełnił; a dwóletnią intratę z dóbr przerzecznych która płaciła roczney arędy rubli srebrnych 4,500, zamknął w rublach s. nadto jeszcze w ciągu administracyi rzeczoney, właścianie w różne strony z furmankami byli używani, a przezież Sąd Ziem. przy okalkulowaniu tak

ważne zamilował przeszłej administracyi zbiory i tych do funduszu massy Burniewicza nie wcielił, tem więc faworalnem pobłażaniem z krzywdziło Ziem. Szawel. massę przeszło na rubli sr. 9,800, poczym nowo instalowanego administratora z ramienia Sądu Ziem. Szawel. przy terażniejszym rozbiore sprawy toż Ziem. nieokalkulowało, a to jedynie w celu, aby wcześniej ułożony projekt czasowie pokryć, jako to: aby wziętych z massy czasu expedyowania aktów 1822 roku febr. 3 dnia na schedę każdego Urzędnika po 300, w ogóle zł. 900, nie pokazać, aby znaczny expens czasu teyże inkwizycyi poniesiony, przeciwko któremu kredytorowie mówić mieliby prawo na moment utaić, słowem aby krestencyą przez dzierżawy rocznie płaconą po rub. s. 4,500 opróczgotowego grosza, podobnie jak uprzedni Sąd Exdywizorski zniszczyć, a przez to fundusz massy Burniewicza uszczuplić, w widoku jeszcze dalszego istotnych kredytorów skrzywdzenia, faworalnie dla wielu pretensorów szafował łaski, najpierw obzałowanej Burniewiczowej nayniesprawiedliwiej zrealizował zł. pol. 131,610 gr. 26, wtedy gdy ona prawnie ani części dziesiątej ta, kowey rekognicyi właścicielką bydyć nie mogedyż Sąd Ziem. fundując się na powieści obzałowanej Burniewiczowej, a zbierając fundusz po, zeszłym Leparskim z takich szczegółów, do jakich z własney woli i upodobania podnosiła doliczał procenta, a lubo w tém miejscu kredytorowie naybliżej wykazywali, że debitorowie Leparskiego nie byli dłużnemi znaczey importacyi terażniejszey Burniewiczowej, a jaką ilość pieniężną zaliczyli obzał. Burniewiczowi tę powinni przysięgą urzetelnić, że obzał. Burniewiczowa (jeśli jaką ruchomość wprowadziła w dom męża swojego) nieokazuje dowodu pisma, a ztąd żądanych kilkudziesiąt tysięcy złotych wygrywać nie może, że pokazujące się rachunki jakoby ściągniętey od v. Mar. Dowiat summy są nieprawne, bo tego sam Ur. Dowiat niestwierdza, i przysięgą nieudowodnia, oraz w sprawie nieznajduje się, to wszystko Sąd Ziem. zamilczając, probacye nawet kredytorów jednym głosem wyrokowego pióra zniweczył, a stosunki obzał. Burniewiczowej upewnił, z kolei aby powiększyć pretensyą obzałowanej Burniewiczowej i te oczyścić z zawnień, lubo wierzyciele dowodzili i przekonali, że obligi wspólnie z mężem wydane, są aktualnym połowicznym długiem oney, bez regressu do funduszu massy Burniewicza, że jeśli niebrała na własny użytek Burniewiczowa pieniędzy, żadnym nie obwieściła po moment rekognicyi publicznym oświadczeniem, że z obligow niepómówionych co do podpisu i na onych wyliczonych summ nie może wymówić się, jednakowoż Sąd Ziem. Szawelski powyższe probacye kredytorów czyste i na prawie usadowione, poniżywszy massę Burniewicza debitami samey obzał. Burniewiczowej obciążył, a jej realizacyą do funduszu męża obrócił. Tym więc sposobem debitu kilkanaście tysięcy przymnożył, na ostatek długi familyjne z daru biorąc nastanie, w równey klassie z istotnymi pretensyami obligowemi pomieścił, obzał. Mikszewiczow pretensyą od obzał. Szukow pewną należnością wysoko przechodzącą, nie odsyłając do Sądu Exdywizorskiego, lecz w czynie to jest czasu realizowania funduszu Burniewicza, a tym samym odstępuje od remissy zaspokoił. Kupca Szmemana rachunek, oraz dalszych wierzycieli podobne mających pretensye ad vele sui przyniesione za rzetelne przyjął, i z takich szczegółów zebraną massę między prawdziwymi obligowemi debitami nieklassyfikując ważności, do Sądu Exdywizorskiego przestał: obzał. Maliszewskiemu za przyjęty tytuł na moment plenipotenta przyznał, a kredytorów wykazywanie jako niepełnił tey powinności: bo żadnym śladem nieprzekonywa chyba obfitym na obligach rozsianych pieczętarstwem, usunął. Obzał. Szlegerowi znaczną sumę wskazał, a od bonifikaty za poczynione szkody w dobrach Poudruwii i Nemeyskach w tencuie mianych, nieprawnie uwolnił, i przez to sposobność satysfakcyi kredytorom przeciął. Obzał. Rymkie

wieczowi Komornikowi oraz sobie ponowne nad prawo Solarya zadeterminował, i dając Sąd Exdywizorski na zjechanie termin goiiodniowy przepisawszy, założone apelacje w kancelaryi Sądu Ziem. Szawel. nierozwiązane zostawił. W takim więc ucisku żalcy ponosząc znaczne szkody i widząc fundusz massy Burniewiczza w różnych względach zasłoniiony i zruynowany, przychodząc do Sądu prosząc intraty dwóletniej na byłym Sądzie Exdywizorskim z obzał. Herubowicza Prez., Bielewicza, i Milwida Sędziów, licząc w to furmanki na różne strony używane, oraz w gotowym groszu przyjęte opłaty rub. sr. 9800 decydowania za jednoroczną krestencyą na terażniejszym Sądzie obzał. Gedyminie Prez. Jamoncie i Nagurskim Sędziach r. sr. 4,500 wskazania, pretensyow obzał. Burniewiczowej skasowania, debitorom zeszłego Leparskiego b. Sędz. Grod. Szawel. na rzetelne opłaty obzał. Burniewiczowi i utwierdzenia zaliozoney ilości pieniężney przysięgę determinowania, debitor obzał. Burniewiczowej na jejże funduszu oparcia, a z takowego ciężaru massy Burniewiczza uwolnienia, nieprawnych pretensyow kredytorow Burniewiczza, oddalenia pretensorstwa familiynego z daru nastanie biorącego usunięcia, summy u obzał. Szulcow będącey pod odpowiedź prawnym kredytorom oddania, i we wszystkich dekrety Sądu Ziem. Szawel. na dniu 9 7bra będącego roku ogłoszonego, sprostowania, a urzędników po ukaranie gdzie należy odesłania, expensow prawnych powrotu, z wolnym przyłączeniem dalszych do oczewistej rozprawy stosunkow.

Roku 1822 mca 8bra 21 dnia Woźny niżej podpisany zeznam, iż kopią takowego pozwu zgodną z autentykiem w sprawie WW. Bogusława Białobłockiego Adwokata, Ildefonsa Demontowicza Regenta Sądu Głównego WW. JPP. Józefowi Gedyminowi, Prez., Franciszkowi Jamontowi Ziem. Janowi Nagurskiemu Grod. Sędziom, urzędnikom Ptu Szawel., Tomaszowi Herubowiczowi Prez., Ludwikowi Bielewiczowi Sędziemu Szawel., Tadeuszowi Milwidowi Sędziemu Ziemskiemu Telszewskiemu, b. Exdywizorom. JWW. Józefowi i Johannie z Leparskich Burniewiczom, oraz dalszym ich kredytorom i debitorom zeszłego Leparskiego, na intymacyi pozwu wyliczonym do Redakcyi Gazetney Kuryera Lit. podałem i o rozprawie w Sądzie Gł. Wileńskim ciągle sądzącym się przez tęż Gazetę Kuryera Litewskiego wszystkie osoby tym pozwem zajęte zawiadomiłem. Jan Kisiel Woźny Ptu Wileńskiego.

Roku 1822 miesiąca oktobra 21 dnia przed aktami Sądu Ziemskiego Wileńskiego i mną niżej podpisanym Regentem stanawszy obecnie Woźny wyżej wyrażony, relacją tego pozwu zeznał i w protokule z zeznania własnoręcznie rozpisał się. Przyjąłem Jan Zienkowiez Wileński Ziemski Regent.

Roku 1822 mca 8bra 21 dnia takowy pozwu wolno drukować. Józef Jeleński Assesor Gł. Sądu Departamentu 2go.

Wezwanie successorów.

2 Po śmierci Sebestyana Błaszczkiewicza Doktora medycyny i Adjunkta Uniwersytetu Wileńskiego, pozostało po nim w kassie Uniwersyteckiej rub. sr. 267 kop. pół, lecz gdy dotąd nikt się nie jawił z jego successorow do odebrania tey pozostałości, Rząd Uniwersytetu przeto postanowił naznaczyć ostateczny termin dnia 23 kwietnia 1823 r. i wezwać successorow, ażeby w ciągu tego czasu, stawili się z prawnymi dowodami do Uniwersytetu Wileńskiego, dla odebrania powyższych pieniędzy.

Sekretarz Felix Mierzejewski.

3 ALEXANDER I Imperator Samowłada Wszech Rossy Król Polski etc. etc. etc.

Ur. Feliksowi Chobrzyńskiemu b. kapitanowi woysk polskich pozw przed Sąd Kommissyi na urządzenie interessów Radziwiłłowskich ustanowiony, z Instancyi Ur. Michała Zaleskiego Jeneralnego Prokuratora massy i funduszw nielelniey Xieźniczki Stefanii Radziwiłłówny wynosi się, o to: wierność twoja mieniąc się successorem zmarley Teressy z Rzewuskich primo Xieźny Radziwiłłowej Wojewodziny Wileńskiej, secundo voto Chobrzyńskiej swej żony; w stopniu jej przychodzisz do Sądu Kommissyi z żądaniem sądzenia na massie z zapisu niegdyś Xiecia Karola Radziwiłła Wojewod. Wileń. daty 1764 apryla 7 dnia, w Podhorcach przed szlubem zdziałanego, summy jakoby posagowej i wyprawy 300 m. fp. z procentem drugie tyle 300 m. fp. A zapisu podobnegoż 1764, feria quarta post Dominicam letare quadragesimalem summy 300 m. fp. procentow tyleż 300 m. fp. i titulo vadii 300 m. fp. in continenti; za dożywocia od r. 1790 z dóbr Wołyńskich 6,461,972 fp. 28 gr., z dóbr Białokamienieckich zaś oddzielnie 2,200,000 fp. wyliczonych, prócz tego titulo alimentow do daty 1790, jako daty śmierci męża swego Xiecia Wojewod. summy 432,000 fp. i drugie tyl procentow 432,000 fp. Osobno summy 5000 czer. zł. za proceder kryminalny; 8000 fp. Zawadzkiej intercedendo opłaconey; 142 czer. zł. Longchampsowej również intercedendo wyliczoney; 8000 fp. za utrzymanie ogrodu i pałacu w Białym Kamieniu; 2160 fp. za pomiar dóbr Białokamienia jakoby wydatkowany, gdy jednak pretensye takowe są i były napastne, jako się to przez szczegół okazać dowodnie może, gay owszem zmarła Xieźna z różnoczasowych naborów winną zeszłemu Xieciu będąc, pozywana naprzód od samego zeszłego ś. p. Xiecia Karola, następnie od jego synowca także już dziś zeszłego ś. p. Xiecia Dominika Radziwiłła, pozywany już obż. mąż Felix Chobrzyński kapitan, zawsze od rozprawy unikając ultimarnie kondemnować się dopuścili, mianowicie w Sądzie Głównym Lit. Wileńskim Departamentu Czasowego, jako jedyney magistratury z Ukazu Imiennego r. 1805 juli 9, po dwóch uprzednich kondemnatach jedney roku 1806 apr. 24, drugiey r. 1808 gbra 11 zapadł dekret trzeci roku 1810 xbra 16 z konwicyą ultimarną, przez które skassowane wiekuiście zostały wszelkie stosunki obzał. i zmarley jego żony do funduszw Xieźnych, owszem za zawinienie obzał. do wszelkiego ich funduszu wskazaną została tradycya, która dla nienaydowania się funduszw obzałowanych dotąd exekucyi nie wzięła, między tém gdy obzałowany nayniestuszniej i bezprawnie znów massę zakłócił do Sądu Kommissyi, zatem Prokurator in gradu zaszyłych dekretow pozywając wzajemnie obzałowanego prosi nakazu warowania locum standi solutione na wszystkie w Sądzie Gł. Litewskim zapadłe kondemnaty o utwierdzenie wyroku ostatecznego, zapisującego wiekuiścią ammissyą na wszelkie obzał. do funduszw zeszłego Xiecia stosunki, a zatém o znikczemnienie wieczne tychże stosunkow i prawolomnego powództwa obzał. w Sądzie Kommissyi, o zobowiązanie obzał. do zwrotu kosztow prawnych massie i tego wszystkiego sądzenia, co czasu sprawy potrzebnym bydl się okaże. Salva melioratione tey żaloby.

Roku 1822 mca 8bra dnia 18 woźny zeznał

ję, iż takowy pozew z instancyi JWJP. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego Ptu Rosień. Massy funduszow i interessów JO. Xieźniczki Jeymości Stefani Radziwiłłówny Jeneralnego Prokuratora, w sprawie z WJP. Felixem Chobrzyńskim kapitanem woysk pol. przed Sąd Kommissyi na interessa Radziwiłłowskie od Rządu ustanowiony, w mieście Wilnie agitujący się, z powodu nieosiadłości WJP. Chobrzyńskiego i nie wiadomości o miejscu jego przebywania podług ar. 57 organizacyi do drzwi Sądowych przybiłtem, Felix Cebulski Woźny Kommissyi Radziwiłł. Roku 1822 miesiąca oktobra 18 dnia w aktowej kancelaryi Sądu Kommissyi dla urzędzenia interessów Radziwiłł. ustanowionego, relacyą tego pozwu do drzwi Sądowych przybitego urzędownie zeznał. Świadcze.

Aktowy Regent Sądu Kommissyi Radziwiłł.
Józef Doboszyński.

Wolno drukować Eustachy Zabiello Członek Kommissyi Radziwiłłowskiej.

List gończy.

2. Tomasz Lowkogalis lat 22, twarzy bladej okragłej, włosy ciemnego, nosa krótkiego i zadartego, po polsku mówiący, w siermiedze oszytej po szwach i karwaszach z kołnierzem sukna granatowego, w kamizelce sukiennej czarnej, z pasem rzemiennym z mosiężną klamrą, w czapce granatowej z rygliem po bokach obłożonej siwym barankiem, umiejący dobrze murować i cokolwiek czytać i pisać, należący do majątku Jotayń W. Zawiszy b. S. Z. K. w r. 1822 mca aug. 20 dnia uciekł; za okazaniem się takowego zbiega niżej piszący się Publiczności prosi dostawienia w powiat Wilkom, do majątku Staszkuńskich w parafii Kower, położonego. Józef Zawisza b. Z. K.

Przedaż Publiczna.

3. Od Litewsko Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż dla niejawnienia się z życzących na przeznaczone pierwiej terminy do kupienia opisanego i ocenionego tutejszey gubernii w prużańskim powiecie majątności Haleny nazywającej się, z 63ma duszami, ziemią budowlą, i ze wszystkimi do niey przynależnościami, należący do Skoczyńskiego byłego Sluckiego powiatowego kaznaczeja, tytularnego so-wietnika. na uzyskanie skarbowych pieniędzy, których niedostaje, teraz nanowo przeznaczony z publicznych targow na przedaż, do kupienia której wzywają się życzący na terminy, pierwsze dwa jak wprzód do prużańskiej Dworżańskiej Opieki na terminy 27 i 28 nowembra, a trzeci i ostateczny do tegoż Rządu za trzy miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w Sankt-petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Okto-bra 13 dnia 1822 r. Expedytor Kolleski Sekretarz Jan Krupowicz.

3. Od Mińskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się, iż na zaspokojenie podług przysądzenia Rządzącego Senatu, pretensyi Mińskiego mieszczanina żyda Leyzera Lachowskiego, przeznaczony na przedaż z publicznego targu dom murowany kupca Mikołaja Haydukiewicza, nabyty od zmarłego Ławnika Zwańskiego, oceniony 3000 rubli asygnaacyynych; zatym życzący kupić ten dom, zechcą przybywać do tego Rządu, na terminy:

Obserwacje meteorologi- czne.	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.		Wys. Ther. Reau.		W i a t r y.		Odmiana w powiet	
	dnia 25	średnia	27	cal. 6.4	lin.	+	7,08	stopni	Poludn. Zachod.	Deszcz
	dnia 26	średnia	27	—	6.63	—	+	7,	Poludn. Zachod.	Deszcz
	dnia 27	godz. 7	27	—	6.1	—	+	7,	Poludn. Zachod.	Pochmurno

1szy dnia 18go, 2gi dnia 22go nowembra, a trzeci ostateczny od dnia wydrukowania w wiadomościach publicznych i w Kuryerze Litewskim, gdzie to później nastąpi, we trzy miesiące, a przybywającym życzącym nabyć, okazane będą w Rządzie opisanie podającego się domu, i kondycye do targow. Dnia 30 septembra 1822 roku. Sekretarz F. Arcimowicz.

U w i a d o m i e n i e.

3. Podaje się do wiadomości Publiczney, iż Oszmiański powiatowy Doktor, zastępujący miejsce Wileńskiego teraz powiatowego Doktora, oświadcza czas szczepienia ospy dzieciom w dni oznaczone jako to: we środę i niedzielę od 11tey do 1szej godziny zrana bez żadney płaty; mieszkanie zaś onego na Niemieckiej ulicy pod Nro 298 w domu Poznańskiego. Lekarz F. Borkum.

Magazyn instrumentow muzycznych.

3. Niżej podpisany mam honor donieść Prześwietney Publiczności, iż celem uczynienia dla jey przysługi i ułatwienia trudności jakich doznawać mogła, w nabyciu instrumentow muzycznych, przybywszy ze stołecznego Miasta Warszawy, do Miasta Grodna, założył w nim przy ulicy Mostowej w domu pod Nro 601 magazyn różnych intrumentow mianowicie pantalionow, klawikortow, gitar hiszpańskich, i angielskich, skrzypiec, smyczkow, flecikow małych i większych, i na wszystkie wyżej wspomniane instrumenta znajdując się stróny, oraz i szkoły na fortepiano przez Karola Kurpińskiego, i druga część czyli Generalbasu praktycznego, na gitarę przez Rom. Truskolaskiego, na skrzypce przez Rodi, Baillot i Krustzer, przytym naynowsze noty muzyczne jakie mogły dotychczas wyjść w Warszawie w handlu J Pana Klukowskiego sztychowane i litografowane i inne jakie wychodzić będą, także i noty zagraniczne, nowe wzory kaligraficzne, kopersztichy, lak pachniący różnego koloru, tusze w tabliczkach, bilety wizytowe w różnych kolorach z wyzlacanemi brzegami małe i większe i t. d.; wszystko to sprzedawane będzie za umiarkowaną cenę. W Grodnie dnia 16 8bra 1822 Fr. Sakowicz.

E x d y w i z y a.

3. Roku 1822 października 10 d. Sąd Ziemski Telszewski z powagi dekretu remiss. Sadu Gł. 2 Depart. i ukazn Rządowego w sprawie W. Ludwika Godlewskiego konkursowej z jego kredytorami, między innemi inwentarya majątkow, komportacyą dokumentow od dnia 15 do 30 następnego stycznia i termin ku oczewistemu rozwiązaniu dzień 10 maja roku przyszłego zakreslił, w którym że wszyscy mający pretensye do funduszow W. Godlewskiego pod upadkiem stawac powinni zapowiedział. Prezydent Ziemski Telszewski Leopold Giedgowd.

Woda Aromatyczna.

3. Do handlu Tekli Fiorentinowej w Wilnie przyszedł świeży transport prawdziwey Wody Aromatycznej Warszawskiej wynalazku B. L. Nagella, której flaszka z przepisem sprzedaje się po kopiejek srebr. 60.